

SPU – studijní materiál

Mgr. Markéta Olbertová

Literatura:

Krejčová, L., Bodnárová, Z., Šemberová, K., Balharová, K. *Specifické poruchy učení*. Edika, Brno, 2018

Osobnost žáka se SPU, obtíže v sociálních vztazích

- **fyzická nezralost** (ve srovnání s vrstevníky);
- **neadekvátní chování** v sociálních situacích;
- **potíže v orientaci** v sociálním chování;
- **narušení komunikačních schopností** – problém s vyjadřováním, při reakcích na dotazy;
- **obtíže v sociálním učení** (nepoučí se z chyb);
- trpí často **pocity úzkosti, frustrace**, může být i hněv a agresivita → **snížení sebehodnocení**;
- obtíže se **zapamatováním** a uspořádáním pořadí;
- **časté deprese**.

Nápadné chování u žáků s SPU

1. obranné a vyhýbavé mechanismy;
2. kompenzační chování;
3. agresivita a projevy nepřátelství;
4. úzkostné stažení se do sebe.

Vzniká tzv. **začarovaný kruh poruch učení** (Pokorná,2001).

Varovné signály SPU na počátku školní docházky – čtení (Krejčová, Bodnárová a kol., 2018)

- zaměňuje písmena
- nerozlišuje délky
- vkládá do slov další samohlásky (vlk – vlak)
- přehazuje písmena (hrad – drah), slabiky, komolí slova, vynechává hlásky (plotny – ploty), domýšlí koncovky
- čte velmi pomalu nebo překotně rychle, ale textu nerozumí
- špatně se orientuje v textu
- nepamatuje si, co četl

Varovné signály SPU na počátku školní docházky - psaní

- drží špatně tužku
- píše pomalu, přesto je písmo nečitelné, písmena se nevejdou na řádek, nedotahuje písmena
- nelogicky kombinuje psaní velkých a malých písmen
- nevybavuje si psací tvary tiskacího písma

- zaměňuje podobná písmena nebo číslice (6 a 9, psací r – z)
- písmo roztřesené, velké, každé písmeno jinak nakloněné...

Postup:

- kresebný cvik – prvky písmen – vlastní písmena – soubory písmen (slabiky, slova, věty) – opis – přepis – diktát (podle obtížnosti)

Varovné signály SPU na počátku školní docházky - pravopis

- vynechává písmena, slabiky, slova
- zapomíná psát háčky, čárky (nebo je umisťuje jinam)
- nerozlišuje hranice slov v textu
- chybuje při psaní di - dy, ti – ty, ni - ny

Varovné signály SPU na počátku školní docházky - matematika

- má problémy vyjmenovat řadu čísel dopředu i pozpátku
- neumí správně čísla přečíst
- zaměňuje při počítání sčítání – odčítání, později násobení – dělení
- nechápe přechod přes desítku nebo stovku, neorientuje se na číselné ose
- selhává ve slovních úlohách
- rýsování je velmi nepřesné (chybná orientace na ploše)
- problémy s manipulací s pravítkem

V jiných předmětech?

- dítě má problém soustředit se na práci
- nestíhá práci s textem
- potřebuje na práci delší čas

Diferenciace a individualizace by měla probíhat:

- na úrovni učiva
- zjišťování výsledků učení
- hodnocení

Individualizace

učební cíle – hodnocení výkonu – učební činnost – pracovní materiál – tempo –
učební místo – pracovní doba – pracovní rytmus

Pedagog častěji poskytuje:

- individuální návody (mnemotechniku)
- návody k opakování učiva pro jeho zapamatování
- učí žáky strategie výuky

Role rodiny